

บันทึกข้อความ

ส่วนร	าชการ ส่วนผลิตกล้าไม้ ฝ่ายบริหารทั่วไป โท	5. o be	ිටම ඥ්ව	 ්ව−ග ශ්ව ๕๕๑๙, ๕๕๔๖
ที่ ทส ๔	DDOC ( ) DOCC	วันที่	ೂ ಡ	ธันวาคม ๒๕๖๒
_	ขอส่งสำเนาหนังสือ			
เรียน	หัวหน้าฝ่ายทุกฝ่าย หัวหน้าศูนย์เพาะชำกล้าไม้ทุกศูนย์	,		

ส่วนผลิตกล้าไม้ขอส่งสำเนาหนังสือสำนักการป่าไม้ต่างประเทศ ที่ ทส ๑๖๑๑.๑/๒๗๔ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๒ นำส่งสำเนาหนังสือสำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่ ทส ๐๒๐๔.๔/ว ๓๗๖๒ ลงวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๖๒ เรื่อง ผลการประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านสิ่งแวดล้อม ครั้งที่ ๑๕ และการประชุมอื่นที่เกี่ยวข้อง เรียนมาเพื่อโปรดทราบและดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้สามารถดาวน์โหลด เอกสารแนบท้ายได้ที่เว็บไซต์ส่วนผลิตกล้าไม้ http://new.forest.go.th/nursery/

(นางสาววิภาพร คันธรส) นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการ รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการส่วนผลิตกล้าไม้

บันทึกข้อค*ว*าม

สามักส่นสริมการปลูกบ้า 1002	
5 A	
514 13 S.A. 2562	
(287	

ส่วนราชการ สำนักการป่าไม้ต่างประเทศ ส่วนอำนวยการ โทร. ๕๖๗๓
ที่ ทุส ๑๖๑๑.๑/ ๒๙๔ วันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๒ เลขที่รับ. ﴿﴿﴿﴿﴿﴾﴾} เรี่ยง ขอส่งสำเนาหนังสือ เรียน ผู้อำนวยการสำนักทุกสำนัก

สำนักการป่าไม้ต่างประเทศ ขอส่งสำเนาหนังสือสำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ที่ ทส ๐๒๐๔.๔/ว ๓๗๖๒ ลงวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๖๒ เรื่อง ผลการประชุมรัฐมนตรีอาเซียน ด้านสิ่งแวดล้อม ครั้งที่ ๑๕ และการประชุมอื่นที่เกี่ยวข้อง แจ้งว่ามีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานที่ต้อง ดำเนินการต่อไป รายละเอียดตามเอกสารแนบ ๓ ขอให้หน่วยงานพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง และ แจ้งผลการพิจารณาให้สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทราบต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณา

(นายสภลท์ ่ บุญเสริมสุข) ผู้อำนวยการสำนักการป่าไม้ต่างประเทส

CZZ. ON WOE

一一一一一一一

- 1かいか いるし はひょ

Contact he

(นายชาตรี รักษาแผน) ผู้อำนวยการส่วนอำนวยการ ๑ ๖ ๖.ฅ. ๒๕๖๓

ฝ่ายบริหารทั่วไป

016591

(นางสาววันทนี้ ลาภะสิทธินุกุล) นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการพิเศษ

ുൂ 6 5 5.A. **២៥៦២**

<u>งา</u>นธุรการ

รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการส่วนผลิตกล้าไม้

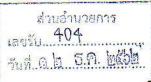
1504 Mgrs.

(นายพฤกษ์ โสโน) ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมการปลูก

an fink mum

110062

อาราการป่าไม้ต่างประเทศ เจารับ 695 ระที่ 11301-62 13.A1

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานปลัดกระทรวงฯ กองการต่างประเทศ โทรศัพท์ o ๒๒๖๕ ๖๒๘๔ โทรสาร o ๒๒๖๕ ๖๑๙๒ ที่ ทส o๒๐๔.๔/ว ๗๙๖๒ วันที่ 🔊 ธันวาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ผลการประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านสิ่งแวดล้อม ครั้งที่ ๑๕ และการประชุมอื่นที่เกี่ยวข้อง

เรียน อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ
อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ
อธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
อธิบดีกรมป่าไม้

อธิบดีกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

เลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ผู้อำนวยการองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน)

ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ (องค์การมหาชน)

/ 有山市.

ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นหัวหน้าคณะผู้แทนไทย เดินทางไปเข้าร่วมการประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านสิ่งแวดล้อม ครั้งที่ ๑๕ และการประชุมอื่นที่เกี่ยวข้อง ระหว่างวันที่ ๖ – ๘ ตุลาคม ๒๕๖๒ ณ เมืองเสียมราฐ ราชอาณาจักรกัมพูชา และได้เสนอคณะรัฐมนตรีทราบ ผลการประชุมดังกล่าวแล้ว เมื่อวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๖๒ รายละเอียดปรากฏตามเอกสารแนบ ๑

สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมขอเรียนว่า สำนักเลขาธิการอาชียน นำส่งรายงานการประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านสิ่งแวดล้อม ครั้งที่ ๑๕ และการประชุมอื่นที่เกี่ยวข้อง ที่ได้รับ การรับรอง (เอกสารแนบ ๒) เมื่อวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ โดยมีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานท่าน ที่ต้องดำเนินการต่อไป รายละเอียดปรากฏตามเอกสารแนบ ๓ ในการนี้ จึงขอให้หน่วยงานท่านพิจารณา ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง ตามมติที่ประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านสิ่งแวดล้อม ครั้งที่ ๑๕ และการประชุมอื่น ที่เกี่ยวข้อง และแจ้งผลการพิจารณาให้สำนักงานปลัดกระทรวงธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทราบต่อไป

**(**)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

Rylen.

(นายฐิติพันธ์ จูจันทร์โซติ) ผู้อำนวยการสำนักบริหารกลาง (นางอัษฎาพร ไกรพานนา) รองปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อ

รองปลัดกระพรวงทรพยากรธรรมชาตและส่งแวตล่อม ปฏิบัติราชการแทนบลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

מים אים או האורא של האורא אים ואורא

สบทราบ (ในสรงเท่าปืน สกอาโกง

(นายสกลท์ บุญเสริมสข)

ชาคน กณ รับที่ 2217 วันที่ 3.0 ก.ค. 2562

N US OCOCUMMADE

ห้อง ปกท.ทล. 10450 นที่ **2** 9 ปี.ค. 2562 เวลา... 13:24

กลาคม ๒๕๖๒

ลำนักงานรัฐมนารี ทส. รับที่ 4772 รับที่ 18 ค.ค. 2562 เวลา 10 58

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ทำเนียบรัฐบ<u>าล ก</u>ทม. ๑๐๓๐๐

สำนักงานปลัดกระทรวง อากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

เรื่อง ผลการประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านสิ่งแวดล้อม ครั้งที่ ๑๕ และการประชุมอื่นที่เกี่ยวข้อง

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

3 0 11 0 2562

อ้างถึง หนังสือกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด่วนที่สุด ที่ ทส <u>๑๒๐๔ ๔/๒๔๘๖</u> ลงวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๖๒

ตามที่ได้เสนอผลการประชุมรัฐมนตรีอาเชียนด้านสิ่งแวดล้อม ครั้งที่ ๑๕ และการประชุมอื่น ที่เกี่ยวข้อง ไปเพื่อดำเนินการ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้นำเสนอคณะรัฐมนตรีทราบแล้วเมื่อวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๖๒

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ ทั้งนี้ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้แจ้งให้ผู้ที่เกี่ยวข้อง ตามบัญชีแนบท้ายทราบด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

129m 9mm

(บางสาวกรุณา จุฑานนท์)

ที่ หล อ100/: <u>5345</u>2 9 เกิก: <u>2</u>567 มอบ ปกท.หล ดำเนินการ

(นายวราวุธ ศิลปอาชา)

รมว.ทุส โฮ ๔ ต.ค. ๒๕๖๒ รย~~น > งาก~~ เพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

(บายจดุพร บุรุษษณ์**โรร 🏊** ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กองพัฒนายุทธศาสตร์และติดตามนโยบายพิเศษ โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๑๖๕๓ (จูลกัลป์) ๑๕๓๓ (ถาวรีย์)

โทรสาร 0 ๒๒๘๐ ๑๔๔๖

www.soc.go.th.

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ spt55@soc.go.th (การัย)

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ส๒ ซอยพหลโยธิน ๗ ถนนพหลโยธิน แขวงพญาไท เขตพญาไท กรุงเทพๆ ๑๐๔๐๐

อธั ตุลาคม ๒๕๖๒

ผลการประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านสิ่งแวดล้อม ครั้งที่ ๑๕ และการประชุมอื่นที่เกี่ยวข้อง เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี

๒. วีดีทัศน์สรุปผลการประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านสิ่งแวดล้อม ครั้งที่ ๑๕ และการประชุมอื่น ที่เกี่ยวข้อง

ด้วยกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเสนอเรื่อง ผลการประชุมรัฐมนตรีอาเซียน ด้านสิ่งแวดล้อม ครั้งที่ ๑๕ และการประชุมอื่นที่เกี่ยวข้อง มาเพื่อคณะรัฐมนตรีทราบ โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้อง น้ำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพัน รัฐบาลไทย ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) กำกับการบริหารราชการกระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว รายละเอียด ปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

 ๑.๑ การประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านสิ่งแวดล้อม ครั้งที่ ๑๕ เป็นกลไกให้รัฐมนตรีด้านสิ่งแวดล้อม ของอาเซียนได้หารือเพื่อร่วมกำหนดนโยบายและแลกเปลี่ยนความเห็นในประเด็นปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สำคัญ ของภูมิภาค รวมถึงร่วมรับรองเอกสารผลลัพธ์ที่สำคัญด้านสิ่งแวดล้อม โดยมีกำหนดจัดขึ้นทุก ๒ ปี

๑.๒ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ได้อนุมัติองค์ประกอบคณะผู้แทนไทย ซึ่งมี นายวราวุธ ศิลปอาชา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นหัวหน้าคณะผู้แทนไทย พร้อม่ค้วย นายจตุพร บุรุษพัฒน์ ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม นางอัษฎาพร ไกรพานนท์ รองปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม นายประสอง ดำรงค์ไทย อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ นางรวีวรรณ ภูริเดช เลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม นาย์ธัญ่ญา เนติธรรมกุล์ อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช นายปั่นสักก์ สุรัสวดี รองอธิบดีกรมทรัพยากร ทางทะเลและชายฝั่ง ผู้แทนจากกระทรวงการต่างประเทศ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เข้าร่วมการประชุม รัฐมนตรีอาเซียนด้านสิ่งแวดล้อม ครั้งที่ ๑๕ และการประชุมอื่นที่เกี่ยวข้อง ระหว่างวันที่ ๘ – ๙ ตุลาคม ๒๕๖๒ ณ เมืองเสียมราฐ ราชอาณาจักรกัมพูชา

๑.๓ การประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านสิ่งแวดล้อม ครั้งที่ ๑๕ และการประชุมอื่นที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย

๑.๓.๑ การประชุม...

๑.๓.๑ การประชุมรัฐมนตรีอาเชียนด้านสิ่งแวดล้อม ครั้งที่ ๑๕ (15th ASEAN Ministerial Meeting on the Environment: 15th AMME) ในวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๖๒

๑.๓.๒ การประชุมประเทศภาคีต่อข้อตกลงอาเซียน เรื่อง มลพิษจากหมอกควันข้ามแดน ครั้งที่ ๑๕ (15th Meeting of the Conference of the Parties to the ASEAN Agreement on Transboundary Haze Pollution: COP - 15 AATHP) ในวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๖๒

๑.๓.๓ การประชุมรัฐมนตรีสิ่งแวดล้อมอาเซียน - ญี่ปุ่น (ASEAN - Japan Ministerial Dialogue on Environment: AJDE) ในวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๖๒ และ

๑.๓.๔ การประชุมรัฐมนตรีสิ่งแวดล้อมอาเซียนบวกสาม ครั้งที่ ๑๖ (16th ASEAN Plus Three Environment Ministers Meeting: 16th EMM + 3) ในวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๖๒

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

ผลการประชุมรัฐมนตรีอาเชียนด้านสิ่งแวดล้อม ครั้งที่ ๑๕ และการประชุมอื่นที่เกี่ยวข้อง เป็นการแสดงเจตนารมณ์และกำหนดนโยบายการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมในประเทศสมาชิกอาเชียน และประเทศคู่เจรจา ได้แก่ สาธารณรัฐประชาชนจีน ญี่ปุ่น และสาธารณรัฐเกาหลี จึงเข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอ คณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔(๗)

m. ความเร่งต่วนของเรื่อง

การประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านสิ่งแวดล้อม ครั้งที่ ๑๕ ได้ให้ความเห็นชอบต่อร่าง แถลงการณ์ร่วมอาเซียนสำหรับการประชุมภาคือนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลง สภาพภูมิอากาศ สมัยที่ ๒๕ (UNFCCC COP 25) ซึ่งเป็นเอกสารที่จะเสนอต่อการประชุมสุดยอดอาเชียน ครั้งที่ ๓๕ ในระหว่างวันที่ ๒ - ๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ ณ กรุงเทพมหานคร เพื่อให้ผู้นำประเทศสมาชิกอาเชียนพิจารณา ให้การรับรองก่อนที่ราชอาณาจักรไทยในฐานะประธานอาเซียนจะได้นำไปกล่าวต่อการประชุมภาคือนุสัญญา สหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สมัยที่ ๒๕ ต่อไป

สาระสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

ผลการประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านสิ่งแวดล้อม ครั้งที่ ๑๕ และการประชุมอื่นที่เกี่ยวข้อง ณ เมืองเสียมราฐ ราชอาณาจักรกัมพูชา มีสาระสำคัญ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ดังนี้

๔.๑ การประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านสิ่งแวดล้อม ครั้งที่ ๑๕

๔.๑.๑ H.E. Akka Pundit Sapheach Aun Pornmoniroth รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจและการเงินของราชอาณาจักรกัมพูชา เป็นประธานในพิธีเปิดการประชุม และนำคณะรัฐมนตรีอาเซียนด้านสิ่งแวดล้อมปลูกต้นลำดวน ณ บริเวณหน้านครวัด

๔.๑.๒ ราชอาณาจักรไทยได้กล่าวถ้อยแถลงพร้อมให้ความร่วมมือกับประเทศ สมาชิกอาเซียนในการแก้ไขปัญหาสำคัญของภูมิภาค อาทิ ๑) การจัดการขยะทะเล ตามที่ที่ประชุมสุดยอด อาเซียน ครั้งที่ ๓๔ (34th ASEAN Summit) เมื่อวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๒ ให้การรับรองปฏิญญากรุงเทพฯ ว่าด้วยการต่อต้านขยะทะเลในภูมิภาคอาเซียน (Bangkok Declaration on Combating Marine Debris in ASEAN Region) และรับทราบกรอบปฏิบัติการอาเชียนว่าด้วยขยะทะเล (ASEAN Framework of Action on Marine Debris) โดยราชอาณาจักรไทยมีการบูรณาการระหว่างภาครัฐ เอกชน และประชาชนในการแก้ปัญหา ดังกล่าว ทั้งนี้ ได้ร่วมมือกับห้างสรรพสินค้าและร้านค้า ๔๓ แห่ง งดการแจกถุงพลาสติกให้แก่ลูกค้า ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๓ ๒) การรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยให้ความสำคัญต่อการเร่งเสริมสร้าง

ภูมิต้านทานผ่านมาตรการการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกและการปรับตัวต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลง สภาพภูมิอากาศ โดยนายกรัฐมนตรีได้กล่าวถ้อยแถลงในนามประธานอาเชียน ณ ที่ประชุม Climate Action . Summit 2019 ณ สำนักงานใหญ่องค์การสหประชาชาติ นครนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา ซึ่งอาเซียนได้ประกาศ เป้าหมาย ๑) การเปลี่ยนผ่านด้านพลังงาน โดยลดความเข้มข้นในการใช้พลังงานและเพิ่มสัดส่วนการใช้พลังงาน หมุนเวียน และ ๒) การขนส่งทางบก ที่มุ่งลดปริมาณการใช้เชื้อเพลิงจากยานพาหนะ และเสริมสร้างมาตรการ ทางการเงิน

๔.๑.๓ รัฐมนตรีอาเซียนด้านสิ่งแวดล้อม รวมถึงเลขาธิการอาเซียนกล่าวขึ้นชม และขอบคุณราชอาณาจักรไทยกับความสำเร็จในการจัดทำปฏิญญากรุงเทพฯ ว่าด้วยการต่อต้านขยะทะเลใน ภูมิภาคอาเซียน (Bangkok Declaration on Combating Marine Debris in ASEAN Region) และกรอบ ปฏิบัติการอาเซียนว่าด้วยขยะทะเล (ASEAN Framework of Action on Marine Debris) รวมทั้งได้ประกาศ ความพร้อมในการร่วมมือ และได้มีการแจ้งการดำเนินงานภายในแต่ละประเทศเพื่ออนุวัติตามปฏิญญา กรุงเทพฯ และกรอบปฏิบัติการอาเชียนฯ ด้วยแล้ว

๔.๑.๔ ราชอาณาจักรไทยร่วมรับรองการขึ้นทะเบียนอุทยานมรดกอาเขียนแห่งใหม่ จำนวน ๕ แห่ง เป็นอุทยานมรดกอาเซียน ดังนี้ ๑) ลำดับที่ ๔๕ อุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหม – เขตห้ามล่าสัตว์ ป่าหมู่เกาะลิบง และ ๒) ลำดับที่ ๔๖ อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะอ่างทอง ของราชอาณาจักรไทย ๓) ลำดับที่ ๔๗ อุทยานแห่งชาติ Lo Go – Xa Mat และ ๔) ลำดับที่ ๔๘ เขตอนุรักษ์ธรรมชาติ Ngoc Linh ของสาธารณรัฐ สังคมนิยมเวียดนาม และ ๕) ลำดับที่ ๔๘ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า Htamanthi ของสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา

๔.๑.๕ ที่ประชุมเห็นชอบต่อร่างแถลงการณ์ร่วมอาเชียนสำหรับการประชุมภาคี อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สมัยที่ ๒๕ ซึ่งยกร่างและเสนอโดย ราชอาณาจักรไทยในฐานะประธานอาเชียน ทั้งนี้ จะมีการเสนอร่างแถลงการณ์ร่วมอาเชียนดังกล่าว ต่อการ ประชุมสุดยอดอาเชียน ครั้งที่ ๓๕ ระหว่างวันที่ ๒ - ๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ ณ กรุงเทพมหานคร เพื่อพิจารณา ให้การรับรองต่อไป

๔.๑.๖ ราชอาณาจักรไทยรายงานให้ที่ประชุมทราบถึงข้อริเริ่มของราชอาณาจักรไทย ในฐานะประธานอาเซียน ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยได้ยกร่างและพัฒนาเอกสาร ๒ ฉบับ ได้แก่ ๑) ปฏิญญากรุงเทพฯ ว่าด้วยการต่อต้านขยะทะเลในภูมิภาคอาเซียน และกรอบปฏิบัติการอาเซียนว่าด้วยขยะทะเล โดยการประชุม สุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๓๔ เมื่อวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๒ ณ กรุงเทพมหานคร ได้ให้การรับรองปฏิญญา กรุงเทพฯ และรับทราบกรอบปฏิบัติการอาเซียนฯ และ ๒) แถลงการณ์ร่วมอาเซียนว่าด้วยการเปลี่ยนแปลง สภาพภูมิอากาศสำหรับการประชุม Climate Action Summit 2019 ซึ่งนายกรัฐมนตรีได้กล่าวถ้อยแถลง ในนามอาเชียนต่อการประชุมดังกล่าว เมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๖๒ ณ นครนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา

๔.๒ การประชุมประเทศภาคีต่อข้อตกลงอาเซียน เรื่อง มลพิษจากหมอกควันข้ามแดน ครั้งที่ ๑๕ (COP - 15 AATHP)

๔.๒.๑ ที่ประชุมได้แสดงจุดยืนในการร่วมแก้ไขปัญหามลพิษจากหมอกควันข้ามแดน ในระดับภูมิภาคอาเซียน และร่วมกำหนดนโยบายในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว เพื่อลดผลกระทบต่อสุขภาพ ของประชาชนจากมลพิษหมอกควันข้ามแดน รวมถึงผลักดันให้เกิดการแก้ไขปัญหาอย่างยั่งยืนด้วยความร่วมมือ จาก ๑๐ ประเทศอาเซียน ทั้งนี้ ราชอาณาจักรไทยได้ชอบคุณประเทศสมาชิกอาเซียนที่ให้การสนับสนุน การดำเนินงานตามโรดแมปอาเซียนปลอดหมอกควัน ภายในปี ๒๕๖๓ และเรียกร้องให้ทุกประเทศนำข้อตกลงอาเซียน เรื่อง มลพิษจากหมอกควันข้ามแดนไปสู่การปฏิบัติโดยดำเนินงานตามโรดแมปฯ และแผนปฏิบัติการเขียงราย เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ "ภูมิภาคอาเชียนปลอดหมอกควันภายในปี ๒๕๖๓" และได้เรียกร้องให้ประเทศอาเชียน

พิจารณาการใช้กลไกอื่นๆ เพื่อดำเนินงานต่อจากโรดแมปฯ ที่กำลังจะสิ้นสุดในปี ๒๕๖๓ เพื่อให้การป้องกัน และแก้ไขปัญหาหมอกควันมีประสิทธิภาพ มีความต่อเนื่อง และยั่งยืน

๔.๒.๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้กล่าว เน้มย้ำว่า การแก้ไขปัญหาหมอกควันต้องทำงาน ๒๔ ชั่วโมง และประเทศสมาชิกอาเชียนต้องร่วมมือกัน อย่างจริงจังทุกด้านและทุกระดับจึงจะแก้ปัญหาดังกล่าวได้ ซึ่งนายกรัฐมนตรีของราชอาณาจักรไทยได้ให้ ความสำคัญในการป้องกันปัญหาหมอกควันในฤดูแล้งในพื้นที่จังหวัดภาคเหนือที่กำลังจะมาถึง โดยมอบหมาย ให้ รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) เป็นประธานในการประชุมหารือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อรับมือ กับหมอกควัน ในวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๒

๔.๓ การประชุมรัฐมนตรีสิ่งแวดล้อมอาเชียน - ญี่ปุ่น (AJMDEC)

๔.๓.๑ ที่ประชุมรับทราบความก้าวหน้าโครงการที่ได้รับการสนับสนุนและอยู่ระหว่าง ดำเนินงาน ได้แก่ ๑) โครงการสิ่งแวดล้อมเมืองที่ยั่งยืน (ASEAN SDGs Frontrunner Cities Programme) ๒) การเสริมสร้างชืดความสามารถในการลดขยะทางทะเลในภูมิภาคอาเซียนผ่านการจัดทำแผนปฏิบัติการ ระดับชาติสำหรับประเทศสมาชิกอาเซียนและแนวทางนโยบายอย่างบูรณาการจัดการขยะสู่ทะเล (ระยะที่ ๑) ซึ่งราชอาณาจักรไทยในฐานะประธานอาเซียนร่วมกับญี่ปุ่นเป็นหน่วยงานหลักจัดทำโครงการ และ ๓) การ ู่ปรับปรุงประสิทธิภาพการจัดการของอุทยานมรดกอาเซียนผ่านการพัฒนาศักยภาพและการจัดการข้อมูลความ หลากหลายทางชีวภาพ

๔.๓.๒ ที่ประชุมรับทราบโครงการที่จะดำเนินการในอนาคต ได้แก่ ๑) การส่งเสริม การอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพของนกน้ำและนกอพยพในภูมิภาคอาเชียน ระยะที่ ๑ ซึ่งเสนอ โดยราชอาณาจักรไทย และ ๒) การยกเลิกการใช้สาร Hydrofluorocarbon (HFC) ที่ทำลายชั้นโอโซน ซึ่งประเทศญี่ปุ่น จะจัดกิจกรรมเปิดตัวโครงการนี้ในช่วงการประชุมภาคือนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพ ภูมิอากาศ สมัยที่ ๒๕ ระหว่างวันที่ ๒ - ๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๒ ณ กรุงชันติอาโก สาธารณรัฐชิลี

๔.๔ การประชุมรัฐมนตรีสิ่งแวดล้อมอาเซียนบวกสาม ครั้งที่ ๑๖ (16th EMM + 3)

ที่ประชุมได้หารือถึงความก้าวหน้าการดำเนินงานภายใต้ความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อม อาเซียนบวกสาม (สาธารณรัฐประชาชนจีน ญี่ปุ่น และสาธารณรัฐเกาหลี) ดังนี้

๔.๔.๑ สาธารณรัฐประชาชนจีนให้การสนับสนุนกิจกรรมภายใต้แผนยุทธศาสตร์ China - ASEAN Strategy on Environmental Protection Cooperation (2016 - 2020) โดยราชอาณาจักรไทย ขอบคุณสาธารณรัฐประชาชนจีนที่ให้การสนับสนุนการจัดประชุมสัมมนาทางวิชาการ ASEAN - China Symposium on Ecologically Friendly Urban Development 2019 ที่จะจัดขึ้นระหว่างวันที่ ๒๙ – ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๒ ณ กรุงเทพมหานคร และการประชุม ASEAN - China Regional Cooperation Conference on Energy Transition and Climate-resilient Development ที่จัดขึ้นเมื่อวันที่ ๒๘ - ๒๘ สิงหาคม ๒๕๖๒ ณ กรุงเทพมหานคร

๔.๔.๒ ประเทศญี่ปุ่นเสนอข้อริเริ่มความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ๑) การจัดตั้ง ศูนย์องค์ความรู้ขยะพลาสดิกทางทะเลของภูมิภาคอาเซียนบวกสาม ๒) การจัดการ Hydrofluorocarbons (HFC) และ ๓) แผนงานมาตรฐานเทคโบโลยีสิ่งแวดล้อม

๔.๔.๓ สาธารณรัฐเกาหลีเสนอกรอบการสนับสนุนภายใต้กองทุนความร่วมมือ อาเซียน - เกาหลี ระหว่างปี ค.ศ. ๒๐๑๗ - ๒๐๑๙ โดยมุ่งเน้นใน ๓ สาขา คือ การศึกษา สิ่งแวดล้อม และ วัฒนธรรม

๔.๕ พิธีมอบรางวัลโรงเรียนอาเซียนอีโคสคูล (ASEAN Eco - School Awards) และรางวัล แชมเปี้ยนเยาวชนอาเซียน (ASEAN Youth Eco-champions Award) ซึ่งราชอาณาจักรไทยได้รับรางวัล ASEAN Eco - School Awards ดังนี้ ๑) โรงเรียนบ้านโนนสำราญ - ยางเรียน จังหวัดบึงกาฬ ในระดับประถมศึกษา และ ๒) โรงเรียนควนโดนวิทยา จังหวัดสตูล ในระดับมัธยมศึกษา นอกจากนี้ เยาวขนของราชอาณาจักรไทยได้รับรางวัล ASEAN Youth Eco - champions Award คือ นายพุทธิศักดิ์ พนมสารนรินทร์ นักศึกษาคณะสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ในระดับ Junior และนางสาวปัยนาฏ ลิ่มหลัก ครูวิทยฐานะซำนาญการ โรงเรียน เมืองกระบี่ จังหวัดกระบี่ ในระดับ Senior

๔.๖ การหารือทวิภาคี ไทย - สิงคโปร์ กับดอกเตอร์ เอมี่ คอร์ (Dr. Amy Khor) รัฐมนตรี ช่วยว่าการกระทรวงสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรน้ำแห่งสาธารณรัฐสิงคโปร์ มีสาระสำคัญดังนี้

๔.๖.๑ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแจ้งว่า นายกรัฐมนตรีให้ความสำคัญกับปัญหาขยะและขยะทะเล โดยในวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๓ ถือเป็นวันดีเดย์ ที่ห้างสรรพสินค้าและร้านสะดวกซื้อในเครือบริษัทยักษ์ใหญ่ ๔๓ ภาคี จะงดการให้ถุงพลาสติกหูหิ้ว โดยส่งเสริม และสนับสนุนการรีไซเคิล และ Up Cycling ทั้งนี้ Dr. Kor ได้ขอบคุณและชื่นชมราชอาณาจักรไทยที่เป็นผู้ริเริ่ม การแก้ไขปัญหาขยะทะเลในอาเซียน ซึ่งสาธารณรัฐสิงคโปร์ได้ประกาศ Zero Waste Master Plan และจะมี การออกกฎหมาย Resource Sustainable Act

๔.๖.๒ แสดงความสนใจที่จะแลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวทาง Green Corridor จาก สาธารณรัฐสิงคโปร์

๔.๖.๓ Dr. Khor ได้เรียนเชิญรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมเข้าร่วมงาน Singapore International Water Week 2020 ในเดือนกรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

๔.๗ การหารือทวิภาคี ไทย-ญี่ปุ่น กับ มิส ยูคาริ ซาตะ (Ms. Yukari SATA) รัฐมนตรีช่วย ว่าการกระทรวงสิ่งแวดล้อมประเทศญี่ปุ่น

๔.๗.๑ ทั้งสองฝ่ายได้หารือประเด็นสำคัญในการแก้ไขปัญหาขยะทะเล และเชิญชวน ราชอาณาจักรไทยร่วมแนวทาง Osaka Blue Ocean Vision และ G20 Framework for Actions on Marine Plastic Litter เพื่อขับเคลื่อนไปสู่ 2050 plastic waste โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเน้นย้ำว่า นายกรัฐมนตรีให้ความสำคัญกับการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อม และรัฐบาลไทยได้กำหนดให้การแก้ไขปัญหาขยะพลาสติกในทะเลเป็นหนึ่งในวาระแห่งชาติที่จำเป็นต้องแก้ไข จากต้นทาง

๔.๗.๒ ญี่ปุ่นนำเสนอโครงการยกเลิกการใช้สาร Hydrofluorocarbon (HFC) ซึ่งทำลายชั้นโอโซน โดยจะจัดกิจกรรมคู่ขนานเปิดตัวในระหว่างการประชุมภาคือนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วย การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สมัยที่ ๒๕ และเชิญราชอาณาจักรไทยเข้าร่วม ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแจ้งว่า จำเป็นต้องหารือกับผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน และต้องรักษาสมดุล ระหว่างมิติทางเศรษฐกิจและการรักษาสิ่งแวดล้อม และได้แจ้งให้ทราบถึงการขอรับแนวนโยบายจาก

นายกรัฐมนตรีเพื่อเป็นท่าทีราชอาณาจักรไทยสำหรับการเข้าร่วมการประชุมภาคือบุสัญญาสหประชาชาติ ว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สมัยที่ ๒๕

๔. ข้อเสนอส่วนราชการ

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อโปรดทราบ ผลการประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านสิ่งแวดล้อม ครั้งที่ ๑๕ และการประชุมอื่นที่เกี่ยวข้อง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวราวุธ ศิลปอาชา) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สำนักงานปลัดกระทรวงฯ กองการต่างประเทศ โทร. ๐ ๒๒๖๕ ๖๒๘๔ โทรสาร ๐ ๒๒๖๕ ๖๑๗๒ ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ pum_sasi@hotmail.com

REPORT OF THE 15THASEAN MINISTERIAL MEETING ON THE ENVIRONMENT (AMME)

8 October 2019 Siem Reap, Cambodia

INTRODUCTION

- 1. The Fifteenth ASEAN Ministerial Meeting on the Environment was held on 8 October 2019 in Siem Reap, Cambodia.
- The Meeting was attended by H.E. Dato Seri Setia Ir. Haji Suhaimi bin Haji Gafar, Minister of Development, Brunei Darussalam; H.E. Dr. Say Samal, Minister for the Environment, Cambodia; H.E. Sudirman Haseng, Ambassador Extraordinary and Plenipotentiary of the Republic of Indonesia to the Kingdom of Cambodia; H.E. Sommad Pholsena, Minister of Natural Resources and Environment, Lao PDR; H.E. Isnaraissah Munirah Majilis, Deputy Minister of Energy, Science, Technology, Environment and Climate Change, Malaysia; H.E. Dr. Ye Myint Swe, Deputy Minister, Ministry of Natural Resources and Environmental Conservation, Myanmar; Mr. Marcial Amaro, Jr, Assistant Secretary, Department of Environment and Natural Resources, the Philippines; H.E. Dr. Amy Khor, Senior Minister of State, Ministry of the Environment and Water Resources, Singapore; H.E. Mr. Varawut Silpa-archa, Minister of Natural Resources and Environment, Thailand; H.E. Vo Tuan Nhan, Deputy Minister of Natural Resources and Environment, Viet Nam; H.E. Dato Lim Jock Hoi, Secretary General of ASEAN; Dr. Theresa Mundita Lim, Executive Director, ASEAN Centre of Biodiversity; and their respective delegations. The List of Delegates is in ANNEX 1.
- 3. The Meeting was chaired by H.E. Dr. Say Samal, Minister for the Environment, Cambodia.

AGENDA ITEM 1: OPENING REMARKS

4. H.E. Dr. Aun Pornmoniroth, Deputy Prime Minister and Minister of Economy and Finance of Cambodia, welcomed all delegates to the 15th AMME in Siem Reap, Cambodia. He highlighted that advancing and adhering to regionalism and multilateralism are important principles and framework for cooperation to address growing challenges in all areas, more importantly to address climate change and related issues. He reiterated that climate change and environmental issues are not a responsibility of any single country, but "Our Problem, Our Responsibility". He reiterated that ASEAN has shown strong commitment in addressing climate change and attaching great importance to promoting sustainable development which has

been further reaffirmed through the ASEAN Leaders' Vision Statement on Partnership for Sustainability. He highlighted a number of Cambodia's efforts in promoting inclusive and sustainable development, among others: one of four pillars of the Rectangular Strategy-Phase 4: 2019-2023 is dedicated to inclusive and sustainable development; Cambodia has strong political will to combat climate change, i.e. ratified the UNFCCC in December 2015, signed the Paris Agreement; quadrupled the national budget allocation for climate-related investments in the last eight years; and ratified the Nagoya Protocol on Access to Benefit Sharing. He also shared his views on the focus and direction that ASEAN should take to address climate change and environmental related issues, among others by enhancing coordination and management as well as increasing resources to cope with forest fires and transboundary haze pollution; finalising the ASEAN Joint Statement to the UNFCCC COP25; accelerating the finalisation of the ASPEN as a guiding document in promoting ASEAN cooperation on environment-related issues until 2025; enhancing joint efforts to raise awareness about environmental protection; enhancing greater efforts to accelerate the collaboration and to expand cooperation among AMS and partners; and attaching high priority to the importance of a peopleoriented and people-centred approach in dealing with climate change. He called the Meeting to: (i) strengthen external partnerships to support the realization of regional goal; (ii) continue to engage with partners in particular with the Plus Three Countries; (iii) boost cooperation in addressing illegal transboundary flows of waste and encourage AWGCW to prioritize and suggest concrete steps to tackle this issue. He expressed sincere appreciation and gratitude to the delegates, organizing team and the ASEAN Secretariat for the efforts and supports to the Meeting. He also looked forward to seeing positive outcomes of the Meeting. His Opening Remarks is in ANNEX 2.

AGENDA ITEM 2: ELECTION OF VICE CHAIRPERSON

5. The Meeting unanimously elected H.E. Sudirman Haseng, Ambassador Extraordinary and Plenipotentiary of the Republic of Indonesia to the Kingdom of Cambodia, as the Vice Chairperson of the Meeting.

AGENDA ITEM 3: ADOPTION OF AGENDA

6. The Meeting adopted the Agenda as in ANNEX 3.

AGENDA ITEM 4: BUSINESS ARRANGEMENTS

The Meeting was held in Plenary.

AGENDA ITEM 5: STATEMENT BY THE ENVIRONMENT MINISTERS OF AMS AND THE SECRETARY GENERAL OF ASEAN

Brunei Darussalam

8. H.E. Dato Seri Setia Ir. Haji Suhaimi bin Haji Gafar, Minister of Development, Brunei Darussalam, expressed sincere appreciation to the Government of Cambodia for the excellent arrangement and warm hospitality in Siem Reap. He informed the Meeting that Brunei Darussalam's Vision 2035 and the Ministry of Development's Strategic Plan ensures that the planning and implementation of development projects adhere and are aligned strategically to all national and regional environmental acts and regulations to ensure that conservation of the natural resources are in line with the highest international practices. He also informed the Meeting that one of the key achievements is the enforcement of the Environmental Protection and Management Order 2016 which includes conducting Environmental Impact Assessment (EIA) and Environmental Management and Monitoring Plan (EMMP) in the early process of project development for projects that have significant impact to the environment. He highlighted some notable progress in the field of waste management towards zero waste by 2035, among others: (i) the implementation of No Plastic Bag Everyday initiative since January 2019; (ii) strengthening of efforts in addressing marine debris through coastal and river cleanups with the Brunei River Clean-up Project; (iii) joining the rest of AMS in their commitment to tackle the issue of marine debris as an ASEAN community. He further informed the Meeting of the following areas of development: (i) energy sector, specifically on climate change, with the revival of the National Council on Climate Change in October 2018 to facilitate and ensure progress to meet the respective targets under the UNFCCC; and (ii) environmental education, where Brunei Darussalam shall continue to boost the promotion of mindset and behavioral change by incorporating the role of both religious and cultural factors in the dissemination of environmental awareness and protection. His Statement is in ANNEX4.

Cambodia

H.E. Eang Sophalleth, Secretary of State, Ministry of Environment, Cambodia, welcomed the delegation to the 15th AMME and related meetings. He highlighted that the cross-sector complexity and the transboundary nature of environmental issues have placed greater burden on States where the Governments have to make very difficult choices to balance between economic growth and environmental preservation. He highlighted the challenges; efforts and plans for Cambodia in addressing environmental issues, among others: (i) on climate change, Cambodia has pledged to reduce national emissions by up to 27% by 2030 compared to the Business-as-Usual (BAU) scenario; proportion of climate-proofed roads will be increased from 52% to 67% for national and provincial roads; (ii) Cambodia has made good progress in institutional reforms and sustained annual economic growth rate of more than 7%, (iii) on the conservation of its natural resources, Cambodia's forest degradation rate has dropped to below 1% in 2016; (iv) Cambodia has decentralized its waste management functions to the local governments, and as part of Cambodia's effort to combat marine debris and plastic pollution, Cambodia banned imports of the most harmful types of plastic bags and imposed a mandatory charge of 0.1 USD for single-use plastic bag in supermarkets and shopping centres. He reiterated Cambodia's commitments to cooperate with all partners, AMS, and

international organisations to achieve a "Clean and Green ASEAN" community. He also reiterated Cambodia's commitment to the Bangkok Declaration on Combating Marine Debris in ASEAN Region and expedited the implementation of the ASEAN Framework of Action on Marine Debris. Cambodia encouraged all the relevant stakeholders to envisage the initiatives to promote sensible use of plastics in ASEAN, or better yet to envisage the use of biodegradable (plant-based) plastics only. He expressed his confidence that with collective will and efforts, ASEAN can bring the substantive outcomes towards attaining sustainable development in the ASEAN region. His Statement is in **ANNEX 5**.

Indonesia

Dr. Agus Justianto, Director General of Forestry and Environment Research, 10. Development and Innovation, Ministry of Environment and Forestry, Indonesia, expressed sincere appreciation and gratitude to the Government and the People of Cambodia for the warm welcome and hospitality extended to the delegates. He also expressed appreciation to the ASEAN Secretariat for the preparation and excellent arrangements for the Meeting. He informed the Meeting that Indonesia has set up corrective measures to improve its environmental conditions, which focused on balancing ecological, economic and social aspects, andare in line with Indonesia's commitment to achieve the Sustainable Development Goals (SDG) and ASEAN Vision 2025. He further informed the Meeting on the following: (i) Indonesia has been reducing single-use plastics and this policy has been implemented in 1 province and 14 cities/regencies in Indonesia; and (ii) Indonesia accelerates the implementation of waste to energy as well as fund subsidy provisions for waste processing services to the local governments to collect waste in the household points which began in 2019. On climate change, Indonesia acknowledges that AMS have been working together diligently through ASEAN Working Group on Climate Change (AWGCC). Indonesia invites all AMS to continue the effort by sharing experiences and lessons learned in the progress and updates of NDC implementation and also to explore potential collaboration through ASEAN NDC Partnership that has been initiated since 2017. He informed the Meeting that to assure the commitment to the Bali Declaration and to assertively address regional priorities, Indonesia has established a Regional Capacity Center for Clean Seas (RC3S) in Bali, Indonesia. He invited AMS to support and utilize the Centre in order to achieve ASEAN's regional commitments. He further informed the Meeting that in collaboration with the government of Democratic Republic of Congo and Peru, Indonesia has launched the International Tropical Peatlands Centre (ITPC) in Bogor, Indonesia, to provide a platform for integrated research and development programme to offer valuable opportunities for south-south cooperation and sharing of lessons. Indonesia welcomed AMS to join ITPC. He wished that the Meeting could serve as an opportunity to reaffirm strong collaboration between AMS. His Statement is in ANNEX 6.

Lao PDR

11. H.E. Sommad Pholsena, Minister of Natural Resources and Environment, Lao PDR, expressed sincere appreciation to the Government and People of Cambodia for the warm hospitality and excellent arrangements for the Meeting. He informed the

Meeting that this year, during the rainy season, some provinces in Lao PDR was facing flash floods and severe windstorms, resulting in economic losses and negative impacts on the livelihoods of people in the affected areas and at the same time, the northern part of the country was experiencing drought. He also informed the Meeting that there had been much effort to develop environmental solutions in Lao PDR through various mechanisms as follows: at international level, Lao PDR was the first country of ASEAN to submit the Intended Nationally Determined Contribution (INDC) to the UNFCCC and ratified the Paris Agreement; at national level, Lao PDRamong others (i) stipulated the Law on Environmental Protection of Lao PDR; (ii) incorporated sustainable management of natural resources and environmental conservation, as well as mainstreaming SDGs in the National Strategy for 2025 and the 8th National Socio-economic Development Plan (2016-2020); (iii) developed Green Growth Strategy and Green Growth Criteria Guidelines; (iv) prohibited logging and export of logs since 2015 as a result of the Prime Minister's Decree; (v) acceded five SDGs with 19 targets and 28 indicators for sustainable management of natural resources and environmental sustainability; (vi) developed the National Pollution Control Strategy and Action Plan (2018-2025) with vision towards 2030. He called for AMS and development partners to continue strengthening the existing mechanisms for environmental solutions, in particular the sustainable waste disposal and management, as well as the policy making and strategy development for sustainable consumption and production. He reaffirmed Lao PDR's position to stand beside and work closely with respective AMS to achieve the Vision of Clean and Green ASEAN. His Statement is in ANNEX 7.

Malaysia

12. H.E. Isnaraissah Munirah Majilis, Deputy Minister of Energy, Science, Technology, Environment and Climate Change, Malaysia, expressed sincere appreciation to the Government and People of Cambodia for the warm hospitality and the excellent arrangement for the meeting. She also extended sincere appreciation to the ASEAN Secretariat for its assistance in the meeting. She highlighted the importance for AMS to continuously incorporate the mitigation and adaptation efforts towards achieving prosperity and sustain growth in the region. She also highlighted the spirit of togetherness of ASEAN to take concrete action to fight against plastic waste pollution in the region. Malaysia welcomed the Katowice Climate Change Package as positive outcomes of the 24th Meeting of the Conference of Parties to the UNFCCC in Katowice, Poland in 2018. She hoped that ASEAN would continue the commitment to complete the negotiation on the unresolved issues under the Katowice Climate Change Package during the UNFCCC COP-25 in Santiago, Chile in 2019. She informed the Meeting that Malaysia willbe hosting the 3rd ASEAN Conference on Biodiversity on 16-19 March 2020 in Putrajaya, Malaysia. On the recent occurrence of air pollution in the ASEAN region, she stated that Malaysia was hopeful that nations affected by the haze would be able to find a joint solution in the spirit of ASEAN and continuously take preventive measures to prevent land and forest fires and mitigate the recurrence of transboundary haze. She expressed sincere appreciation to all AMS, dialogue partners, development partners and international organisations for their kind support to the realization of ASEAN's programmes, project and activities. Her Statement is in ANNEX 8.

Myanmar

H.E. Dr. Ye Myint Swe, Deputy Minister for the Ministry of Natural Resources 13. and Environmental Conservation, Myanmar, expressed appreciation to the Government of Cambodia for the warm welcome and hospitality extended to all delegates, and to the ASEAN Secretariat for its excellent arrangements. He informed the Meeting of Myanmar's ongoing environmental protection and conservation activities under the Sustainable Development Goals, among others: (i) development of Myanmar Agenda 21 in 1997 and National Sustainable Development Strategy (NSDS) on 2009; (ii) launching of the amendment of Environmental Policy and updated National Environmental Policy in 2019; (iii) preparation to implement National Adaptation Plan (NAP), Biennial Update Report (BUR), and Biennial Transparency Report (BTR) in cooperation with relevant ministries, UN agencies and development partners; and (iv) active participation in the regional cooperation on environmental conservation and climate change. He further informed the Meeting that Myanmar was working together with other AMS in addressing transboundary environmental issues, such as illegal logging, wildlife trade, forest fire, and haze pollution at both regional and sub-regional level. He also informed the Meeting that Myanmar was trying to implement the processes of ASEAN Institute for Green Economy (AIGE) and prepare the National Green Economy Policy Framework for the approval by the Union Government. He looked forward to closer cooperation with ASEAN colleagues and Dialogue Partners in terms of technology and knowledge sharing. His Statement is in ANNEX 9.

Philippines

Mr. Marcial. C. Amaro, Jr., Assistant Secretary, Department of Environment and Natural Resources, Philippines, expressed appreciation to the Government of Cambodia for the warm hospitality and excellent arrangements in hosting the 15th AMME and relevant meetings. He informed the Meeting that in last September, haze blown by monsoon winds from fires in Indonesia affected some areas in central and southern Philippines. He recalled that in 2017, the Philippines was able to position itself well and moved aggressively forward in the face of adversities and challenges in addressing environmental problems especially concerning air, water and land. The Government of the Philippines gave priority attention to environmental programmes which drew much needed support from the Filipino people. He informed the Meeting of the Philippines' current national priority programmes on environmental protection and natural resources conservation and rehabilitation, among others: (i) the "Battle for Manila Bay" was launched in January 2019, as the herculean undertaking manifests the commitments of the Government of the Philippines to contribute particularly in addressing marine debris and marine pollution and in support of ASEAN's resolve as enshrined in the Bangkok Declaration on Combatting Marine Debris and the implementation of the ASEAN Framework of Action on Marine Debris; (ii) in July 2019, the Philippines hosted the ASEAN Ministerial Roundtable Discussion on Clean Air, Health and Climate, where the ASEAN Environment Ministers and Senior Officials had committed to strengthen local initiatives to address air pollution and adopt early and scaled-up solutions in improving air quality and in

preventing premature deaths and damages to crops annually. His Statement is in ANNEX 10.

Singapore

H.E. Dr. Amy Khor, Senior Minister of State for the Environment and Water Resources, Singapore, expressed appreciation to the Government and People of Cambodia for the excellent arrangements of the Meeting and warm hospitality extended to all delegates. She highlighted that in January 2019, the World Economic Forum 2019 identified extreme weather events, climate change, biodiversity, and natural disasters, as the world's biggest challengesand these same risks as concerns of CEOs for doing business in the region. As people demanded more action and accountability from governments, AMS needed enhance cooperation and adopt science based approach. She informed the Meeting that Singapore wasbuilding three types of resilience. First, Singapore wasbuilding climate resilience through long-term planning and various measures, including carbon tax to reduce carbon emission. Secondly, Singapore wasbuilding resource resilience to reduce pressure on existing resources. On this, Singapore launched the Zero Waste Masterplan to achieve Singapore's vision of a Zero Waste nation, and passed a new regulation last year called the Resource Sustainability Act, to address food waste, electrical and electronic waste and packaging waste including plastics. Thirdly, Singapore wasbuilding economic resilience to help businesses adapt to a resource and carbon constrained future by adopting circular economy strategies. Singapore commended Thailand's choice of advancing sustainability as its theme for ASEAN Chairpersonship this year has been timely and thanked Thailand for galvanizing regional action. Singapore also thanked all AMS for their participation at the 3rd Forum of Ministers and Environment Authorities of Asia-Pacific in January 2019 in Singapore, which helped enhance partnerships and cooperation toaddress key issues such as climate change and sustainable use of resources. Singapore further emphasized the value of multilateral rules-based approach to regional cooperation and the importance of using the latest scientific information and data-driven methodologies to long-term planning and robust decision making. Singapore informed the Meeting that it hadlaunched a 10-million-dollarNational Sea Level Research Programme, and set up a new Programme Office in the Centre for Climate Research of Singapore. Singapore will alsohost a Scoping Meeting of IPCC on 21-23October 2019. Lastly, She reiterated Singapore's full support and looked forward to the discussions during the 15th AMME. Her Statement is in ANNEX 11.

Thailand

16. H. E. Varawut Silpa-archa, Minister of Natural Resources and Environment, Thailand, expressed sincere appreciation to the Government of Cambodia for the warm welcome and kind hospitality extended to the delegates. He informed the Meeting of Thailand's utmost efforts to implement the ASEAN Framework of Action on Marine Debris, i.e. Thailand among others: (i) launched of the Roadmap on Plastic Waste Management; and (ii) signed significant agreement with 43 major retailers in Thailand to stop handing out single-plastic bags to customers starting 1 January 2020. He informed the Meeting that Thailand would host the first World

Conference on Dugongs and Seagrass in 2020 and invited all AMS to attend the Conference. He also informed the Meeting that Thailand hosted the 30th ASOEN Meeting in Bangkok and it was organized under the green meeting context in alignment with Thailand's ambition to reduce the Greenhouse Gases (GHG) emissions. He also informed the Meeting of the following Thailand's efforts on climate change: (i) Thailand has given high priority to the implementation of the Paris Agreement and the Nationally Determined Contributions (NDCs); (ii) Thailand prepared and proposed the ASEAN Joint Statement on Climate Change to the UNFCCC COP 25 for the 15th AMME endorsement; (iii) on 23 September 2019, at the Climate Action Summit during the UN General Assembly, the Prime Minister of Thailand delivered the Statement on behalf of AMS and announced the ASEAN targets on energy transitions and land transportations and stressed the direct link between climate action and all means of implementation. He reaffirmed Thailand's commitment to working hand in hand with ASEAN community and Dialogue Partners to emphasise aspirations in protecting the natural resources and environment for present and future generations. His Statement is in ANNEX 12.

Viet Nam

H.E. Vo Tuan Nhan, Deputy Minister of Natural Resources and Environment, Viet Nam, expressed his sincere gratitude to the Government of Cambodia for great hospitality and excellent arrangements for the Meeting. He noted that ASEAN region is still facing great challenges on water resources, air quality, loss of natural resources and biological diversity, marine environmental pollution and marine plastic waste. To this end, ASEAN needs to unite and strengthen ourselves to move on towards a more sustainable community. Viet Nam called for ASEAN to: (i) make greater efforts to address urgent issues such as air pollution, transboundary water resource management and climate change to bring about better well-being and safer environment and achieve regional goals on nature conservation and biodiversity; and (ii) cooperate more closely within ASEAN and partners in Asia and around the world to address issues on plastic waste and marine plastic waste. He reiterated Viet Nam's commitments to working with other AMS to effectively implement the ASEAN Blueprint and Vision 2025. As incoming ASEAN Chair in 2020, Viet Nam pledges to continue the spirit and motivation of 2019, to strengthen ASEAN unity and cohesion, further promoting ASEAN's role in effectively addressing environmental issues and ensuring sustainable development of the whole region. Viet Nam looked forward to closer cooperation and support from AMS to achieve the Meeting outcomes. His Statement is in ANNEX 13.

ASEAN Secretariat

18. H.E. Dato Lim Jock Hoi, Secretary-General of ASEAN, extended heartfelt appreciation to the Government of Cambodia for their great hospitality and excellent arrangements made for the Meeting. He informed the Meeting that in conjunction with the 52nd anniversary of ASEAN, the President of Indonesia, His Excellency Joko Widodo inaugurated the ASEAN Secretariat's new building. He welcomed Excellencies and all delegates of AMS to visit the new ASEAN Secretariat premises

in the near future. He highlighted some significant and emerging environmental issues facing ASEAN region, among others: (i) on climate change, ASEAN has consistently articulated its common views and aspirations in the UNFCCC for a through the ASEAN Joint Statement on Climate Change issued by ASEAN Leaders; (ii) on marine debris and circular economy, he congratulated the Government of Thailand for the successful conduct of the Special ASEAN Ministerial Meeting on Marine Debris (SAMM-MD) held on 5 March 2019 in Bangkok, Thailand and for the adoption of the Bangkok Declaration on Combating Marine Debris and the ASEAN Framework of Action on Marine Debris.He further congratulated the AMS for nurturing the future generation to protect our environment through the 3rd ASEAN Eco-schools Award and ASEAN Youth Eco-champions Award Ceremony. He looked forward to more initiatives that focus on mobilizing and educating local communities and young generations on environmental issues, which will enhance public awareness and inspire collective action. He expressed confidence that with strong political commitment, collective and concerted efforts and the cooperative spirit of ASEAN, ASEAN can rise up to address environmental challenges in the region. His Statement is in ANNEX 14.

AGENDA ITEM 6: REPORT OF THE ASEAN SENIOR OFFICIALS ON ENVIRONMENT (ASOEN)

- 19. The Meeting noted the presentation by Malaysia on the Report of the Chairperson of the ASEAN Senior Officials Meeting (ASOEN) on the following areas, as in **ANNEX 15**.
- a Nature Conservation and Biodiversity
- b Coastal and Marine Environment
- c Water Resources Management
- d Environmentally Sustainable Cities
- e Climate Change
- f Chemical and Waste
- g Environmental Education and Sustainable Consumption and Production
- h Key Cross-cutting and Emerging Environmental Issues
- 20. The Meeting commended the remarkable achievements of ASOEN and its working groups in addressing environmental issues in the region.

Chairpersonship

21. The Meeting noted the chairpersonships of working groups under ASOEN for the period from the 30th ASOEN Meeting (2019) to the 33rd ASOEN Meeting (2022), as agreed at the 30th Meeting of ASOEN held on 10-11 July 2019 in Bangkok, . Thailand, as listed down in the following table:

Subsidiary Body of ASOEN	Outgoing Chairs (2016-2019)	Incoming Chairs (2019-2022)
ASEAN Working Group on Nature Conservation and Biodiversity (AWGNCB)	Indonesia	Philippines
ASEAN Working Group on Coastal and Marine Environment (AWGCME)	Philippines	Thailand
ASEAN Working Group on Water Resources Management (AWGWRM)	Malaysia	Lao PDR
ASEAN Working Group on Environmentally Sustainable Cities (AWGESC)	Cambodia	Malaysia
ASEAN Working Group on Climate Change (AWGCC)	Singapore	Cambodia
ASEAN Working Group on Chemicals and Waste (AWGCW)	Thailand	Singapore
ASEAN Working Group on Environmental Education (AWGEE)	Brunei Darussalam	Brunei Darussalam

Meetings

22. The Meeting noted the summary of the meetings of ASOEN and ASOEN subsidiary bodies / working groups held in 2018 and 2019, and those that will be held in 2020, as follows:

Meetings	28 th , 29 th , 30 th 23-24 May 2018, Siem 9-10 May 2019, Wientiane, Lao PDR		2020 Indonesia ¹	
28 th , 29 th , 30 th AWGNCB				
19 th , 20 th , 21 st AWGCME	19-20 March 2018, Singapore	29-30 January 2019, Phuket, Thailand.	Viet Nam	
18 th , 19 th , 20 th AWGWRM	29-30 March 2018, Nay Pyi Taw, Myanmar	28-29 May 2019, Panglao Island, Bohol, Philippines.	Singapore	
16 th , 17 th , 18 th AWGESC	2-3 May 2018, Balikpapan, Indonesia	13-14 June 2019, Vientiane, Lao PDR.	Malaysia	
Preparatory AWGCC Meetings	AWGCC Singapore Jakarta, Indonesia		March / April 2020, Viet Nam	

¹due to the switch of the hosting rotation between Indonesia and Lao PDR in 2019

9 th , 10 th , 11 th	28-29 June 2018,	28 August 2019,	Thailand in 2020
AWGCC	Manila, Philippines	Singapore.	
3 rd , 4 th , 5 th	2-3 May 2018, Putra	14-15 May 2019, Nay	Philippines
AWGCW	Jaya, Malaysia	Pyi Taw, Myanmar.	
10 th , 11 th , 12 th AWGEE	18-19 July 2019, Da Lat, Viet Nam	25-26 June 2019, Bandar Seri Begawan, Brunei Darussalam	Cambodia
29 th , 30 th , 31 st	15-16 August 2018,	10-11 July 2019,	Viet Nam
ASOEN	Singapore	Bangkok, Thailand	

Action Plans

23. The Meeting noted that ASOEN is still deliberating on the draft ASEAN Strategic Plan on Environment (ASPEN). The Meeting further noted that the ASOEN Working Groups, under the guidance of ASOEN at their 29th and 30th Meetings in 2018 and 2019, have continued to update their respective Working Groups' Action Plans to ensure its alignment with ASEAN's and global priorities. The latest WG Action Plans are in **ANNEX 16**. More detailed list of projects / activities under respective WGs are in **ANNEX 17**.

A. Nature Conservation and Biodiversity

- 24. The Meeting noted that the implementation of the AWGNCB Action Plan is on track, and that the key priorities of AWGNCB include mainstreaming biodiversity in other sectors and advancing natural capital.
- 25. The Meeting commended AWGNCB under the chairpersonship of outgoing chair Indonesia and incoming chair Philippines, and ACB, on the positive progress of activities of AWGNCB, including the ASEAN Heritage Parks flagship programme, the ongoing implementation of multi-year programmes such as the ASEAN-EU Cooperation on Biodiversity Conservation and Management of Protected Areas in ASEAN (ASEAN-EU BCAMP) and the ASEAN-German Cooperation Programme on Biodiversity Conservation (ASEAN-Germany Care4Biodiv), the ASEAN-EU Cooperation on Natural Capital, and the ASEAN Green Initiative.
- 26. The Meeting noted that the Third ASEAN Conference on Biodiversity (ACB2020) will be held 16-19 March 2020, Putrajaya, Malaysia, while the Sixth AHP Conference will be held on 21-24 October 2019, Pakse, Lao PDR. The Meeting further noted that the AWGNCB will develop a draft ASEAN Joint Statement to CBD COP-15 which will be held in 2020.

B. Coastal and Marine Environment

27. The Meeting noted that the implementation of the AWGCME Action Plan is on track, and that the cooperation with partners is expanding especially on marine

debris, which includes new partnerships with Norway and World Bank under PROBLUE initiative. The Meeting noted that the key priorities of AWGCME are among othersto advance regional cooperation in addressing marine debris pollution and to promote marine biodiversity conservation.

- 28. The Meeting commended AWGCME under the chairpersonship of the outgoing chair Philippines and the incoming chair Thailand, on the positive progress of activities of the AWGCME, including the inception of a number of activities related to marine debris pollution, which will include the development of regional and national action plans, capacity building, and research initiatives with partners such as Japan, Norway, World Bank, and the implementation of of Project on Improving Biodiversity Conservation of Wetlands and Migratory Waterbirds in the ASEAN Region (Phase I).
- 29. The Meeting noted that upcoming activities include the ASEAN Workshop Series for Regional Action Plan on Marine Debris (October & December 2019, and in 2020) and the ASEAN-Norwegian Marine Debris Project Inception Meeting (December 2020).

C. Water Resources Management

- 30. The Meeting noted that the implementation of the AWGWRM Action Plan is on track, and the key priorities of AWGWRM include promoting stormwater and wastewater management and addressing extreme events and water-related disasters. The Meeting also recalled that the Cooperation Framework between ASEAN and Mekong River Commission (MRC) was adopted ad-referendum by AMME in 2018.
- 31. The Meeting commended AWGWRM under the chairmanship of the outgoing chair Malaysia and the incoming chair Lao PDR, for the positive progress of activities under AWGWRM, which includes policy dialogue and network building of multi-stakeholders on integrated domestic wastewater management, capacity building on urban stormwater management, addressing extreme events, as well as awareness raising and community participation in IWRM.
- 32. The Meeting noted that the upcoming initiatives include the development of ASEAN guidelines on water resources management, and the implementation of the USD 8 million ASEAN-UNDP project on integrated river basin management.

D. Environmentally Sustainable Cities

33. The Meeting noted that the implementation of the AWGESC Action Plan is on track, and that new partnerships include cooperation with China on ecologically friendly urban development, and the development of EUR 5 million ASEAN-EU Project on Smart Green Cities. The Meeting noted that key priorities of AWGESC are among others the promotion of environmentally sustainable cities (including smart and green infrastructure, particularly on green space, and urban biodiversity), and updating of ESC indicators.

- 34. The Meeting commended AWGESC under the chairmanship of outgoing chair Cambodia and the incoming chair Malaysia for the positive progress of activities under AWGESC, including the city-to-city partnership under ASEAN SDGs Frontrunner Cities (2018-2020) and high-level dialogues on sustainable cities.
- 35. The Meeting noted the upcoming initiatives, i.e. among others the 11th EAS High-level Seminar on Sustainable Cities in 2020, review of ASEAN ESC indicators, implementation of the Project on Bio-Bridge Initiative on Urban Nature Green Infrastructure; preparation of ASEAN ESC Award 2021; and the development of China-ASEAN Environmental Outlook 2 (CAEO 2).

E. Climate Change

- 36. The Meeting noted that the implementation of the AWGCC Action Plan is on track, and that a Retreat to Review the AWGCC Action Plan was held in July 2019 under the initiative of Singapore, back-to-back with the 2nd ASEAN Climate Change Partnership Conference.
- 37. The Meeting commended AWGCC under the chairmanship of outgoing chair Singapore and the incoming chair Cambodia on the positive progress of activities of AWGCC, including the completion of a scoping study to review the readiness of MRV in AMS under the project "Cooperative approaches to support measurement, reporting and verification (MRV) as a foundation to a potential regional carbon market within ASEAN" led by Singapore; the workshop on "Strengthening Climate Resilience of AMS through Experience Sharing and Lessons Learned on Progress of Climate Change Adaptation Activities" organised by Thailand in the end of May 2019; the ASEAN-EU High Level Dialogue on Environment and Climate Change; and the delivery of the ASEAN Joint Statement on Climate Change to the United Nations (UN) Climate Action Summit 2019 on 23 September 2019 in New York, USA.
- 38. The Meeting noted that the upcoming initiatives would include the development of ASEAN Climate Finance Strategy and ASEAN State of Climate Change Report; delivery of ASEAN Joint Statement on Climate Change to UNFCCC COP-25 and ASEAN Side Events at Indonesia & Thailand's pavilions; and the conduct of the Science and Policy Interface on Climate Change Decision Making.

F. Chemicals and Waste

- 39. The Meeting noted that the implementation of the AWGCW Action Plan is on track, and that new partnership includes cooperation with EU on circular economy and plastics. The Meeting noted that key priorities of AWGCW are among others the environmentally sustainable management of hazardous waste, GHS, and plastic pollution.
- 40. The Meeting commended AWGCW under the chairmanship of outgoing chair Thailand and the incoming chair Singapore on the positive progress of activities of the AWGCW, including the completion of the Circular Economy and Plastics: A Gap

Analysis in ASEAN Member States, which was conducted as the first activity under the EU-ASEAN Partnership on Circular Economy; and capacity development for the substitution and the environmentally sound management (ESM) of mercury-containing medical measuring devices.

41. The Meeting noted that the upcoming initiatives include the Development of Environmentally Sustainable Management on Hazardous Waste and Other Wastes Defined under the Basel Convention; Project on Support for Implementation of GHS and Related Chemical Management Issues within ASEAN; and ASEAN Capacity Building on Chemical Emergency Response.

G. Environmental Education

- 42. The Meeting noted that the implementation of the AWGEE Action Plan is on track, and new partnerships include potential collaboration with SWITCH Asia and IGES on sustainable consumption and production.
- 43. The Meeting commended AWGEE under the chairmanship ofBrunei Darussalam on the positive progress of activities of the AWGEE including youth engagement through the ASEAN Plus Three Youth Environment Forum (AYEF) and the ASEAN Youth Eco-Champions Award (AYECA), the ASEAN Eco-Schools Award programme, and endorsement of the ASEAN Guideline on Green Meetings.
- 44. The Ministers encouraged ASOEN and its subsidiary bodies, and the ASEAN Secretariat, to make use of the ASEAN Guideline on Green Meetings as reference in hosting / organising ASEAN environment meetings.
- 45. The Meeting noted that the upcoming initiatives include the 11th ASEAN Plus Three Leadership Programme On Sustainable Consumption and Production (SCP) which will be held tentatively in Q4 of 2019 in Indonesia, the development of knowledge management and strategic communications for ASEAN cooperation on environment, and the ASEAN Forum on SCP back-to-back with the 31st Meeting of ASOEN in 2020.

H. Key Cross-cutting and Emerging Environmental Issues

46. The Meeting noted the most recent cross-sectoral and emerging environmental issues in ASEAN, which include among others climate change, marine debris and circular economy. The Meeting further noted that ASOEN and its subsidiary bodies have strived to provide a platform for cross-sectoral dialogue and coordination among relevant sectoral bodies on respective matters, as listed down below:

71	74.1
Environment	ASEAN-EU High Level Dialogue on Environment and Climate Change
Climate Change	ASEAN Climate Change Partnership Conference
Marine Debris	Coordination Meeting on Marine Debris Action
Circular Economy	EU-ASEAN Partnership on Circular Economy

- 47. On the issue of marine debris, the Meeting noted that ASOEN has designated the AWGCME as the lead working group to coordinate matters related to marine debris among the ASOEN working groups. The Meeting further noted that marine debris issue is among the priorities of Thailand as the ASEAN Chair this year, and that Thailand organised the Special ASEAN Ministerial Meeting on Marine Debris (SAMM-MD) on 5 March 2019 in Bangkok, Thailand, which resulted in Bangkok Declaration on Combating Marine Debris in ASEAN Region (adopted by 34th ASEAN Summit) and the ASEAN Framework on Marine Debris (noted by 34th ASEAN Summit). The Meeting also noted that at the project level, many new initiatives address this emerging issue, often in partnership with dialogue/development partners.
- 48. On the issue of circular economy, the Meeting noted the recommendations arising from the ASEAN-EU Joint Study on Circular Economy and Plastics: A Gap Analysis in ASEAN Member States, which include the development of the following regional initiatives:
  - a. Technical standards for plastics, recycled plastics and plastics products;
  - b. Guidelines on circularity in plastics use;
  - c. Phasing out a harmful additive;
  - d. An ASEAN-wide network for research and innovation on plastics;
  - e. ASEAN framework agreement on plastic pollutions.

The Meeting further noted that the Regional Workshop on Circular Economy held on 11-12 June 2019 in Kuala Lumpur, Malaysia, also deliberated on the possibility of establishing a new ASEAN working group on the circular economy or sustainable consumption and production.

49. In response to the presentation on the Report of ASOEN, Singapore notedthat the breadth and depth of the progress of cooperation proved that the senior officials hadworked diligently in implementing the Action Plans. As marine litter and debris hadgained traction in recent years, Singapore congratulated Thailand for the Bangkok Declaration on Combating Marine Debris in ASEAN Region and the ASEAN Framework of Action on Marine Debris, which will serve as a centrepiece in regional effort in achieving SDG 14, and called for close cooperation with Dialogue Partners that had also prioritized this issue. Singapore further noted and congratulated AMS on the new chairpersonship of the Working Groups. As outgoing chair of AWGCC, Singapore was honored to work with AMS for the Special ASEAN Ministerial Meeting on Climate Action (SAMCA) and other climate-related initiatives which would assist AMS in building capacity to address climate change, and assured Cambodia as the new chair of AWGCC of its continued support. Singaporewas also honored to lead AWGCW, as chemicals and waste wasa key focus area for Singapore and also an emerging challenge for the region. Singapore stated that it would work with AMS to share experiences and work together to overcome challenges on movement of waste. With regard to the AWGWRM, Singapore informed the Meeting that the next AWGWRM Meeting in 2020 would be held backto-back with the Singapore International Water Week, and that Singapore would work closely with Lao PDR as the AWGWRM Chair to organise the Meeting. Singapore also stated its support for the various initiatives, particularly the SOER6 and the ASEAN State of Climate Change Report which will help take stock of

ASEAN's efforts on environment and climate change, and the One Million Tree proposal.

- 50. Thailand commended the progress of cooperation especially the One Million Trees initiative and the ASEAN Youth Eco-champions Award programme. On coastal and marine environment, Thailand was honored to host the Special ASEAN Ministerial Meeting on Marine-Debris and would continue the implementation of the ASEAN Framework of Action on Marine Debris. Despite various challenges faced by ASEAN, Thailand fully and sincerely hoped that AMS will continue to work together hand in hand to address them.
- 51. Malaysia applauded the tremendous efforts of ASOEN and its working groups in implementing the Action Plans. Malaysia extended appreciation to ASOEN and the ASEAN Secretariat for facilitation of the Working Groups in relation to completed tasks and projects, such as the adoption of the Bangkok Declaration on Combating Marine Debris in ASEAN Region, the EU-ASEAN Partnership on Circular Economy, the SDGs Frontrunner Cities project, and the environmentally sound management of chemicals. Malaysia informed the Meeting that it would host the Regional Workshop on Building Competency for Urban Stormwater Management in October 2019 and expressed hope that the outcome of the Workshop would provide meaningful input to AWGWRM Action Plan. In addressing plastic waste transboundary movement, Malaysia emphasized that it is critical for AMS to work together, and called for full commitment, support and collaboration from all AMS. Malaysia urged AMS to consider establishing a legal framework to control the movement of illegal plastics.
- 52. Indonesia welcomed the successful convening of 30thASOEN Meeting on 10-11 July 2019 and noted the substantial progress made particularly in the implementation of Working Group Action Plans. Indonesia shared that Indonesia established a Regional Capacity Centre for Clean Seas in June 2019 in Bali as a follow up to UNEA-4. Indonesia invited fellow AMS to utilise the Centre's capability. Lastly, Indonesia informed the Meeting that the next ASEAN ESCAward Ceremony will be organized back-to-back with 16thAMME in 2021 in Indonesia.
- 53. Viet Nam commended the achievements made by ASOEN and its working groups. Viet Nam expressed appreciation for the active support of AMS who have served as Working Group Chairs in the last three years, and congratulated the incoming Working Group Chairs. Viet Nam informed the Meeting that apart from assuming the ASEAN Chairpersonship, Viet Nam would host two important meetings in 2020, namely the 21st AWGCME Meeting and the 31st ASOEN Meeting. Viet Nam looked forward to receiving active support from AMS.
- 54. Brunei Darussalam acknowledged the progress of cooperation under ASOEN and its Working Groups. On nature conservation and biodiversity, Brunei Darussalam supported the biodiversity-related initiatives and congratulated Thailand, Viet Nam and Myanmar for the nomination of their protected areas as AHPs. On coastal and marine environment, Brunei Darussalam expressed concern over the emerging issue of marine plastics and called for closer cooperation among AMS on this issue.

55. ASEAN Secretariat commended the progress and achievements of the implementation of the ASOEN working groups action plans, and expressed appreciation to ASOEN, the Working Groups and the lead countries for their leadership and contribution. ASEAN Secretariat informed the Meeting that environmental issues have started to be highlighted and incorporated in Free Trade Area Agreements with dialogue partners, and proposed for AMS to explore the possibility of organizing a workshop on this issue to facilitate closer dialogue and better understanding between the Trade and Environment sectors.

AGENDA ITEM 7: REPORT OF THE GOVERNING BOARD OF ASEAN CENTRE FOR BIODIVERSITY (ACB)

- 56. The Meeting noted the presentation by Malaysia on the Report of the Governing Board of ASEAN Centre for Biodiversity as in **ANNEX 18**.
- 57. The Meeting noted on the key achievements of the ACB for the period of 2018 to 2019, including, among others, the approval of four (4) protected areas in 2018 and the nomination of five (5) protected areas as ASEAN Heritage Parks; the development of the Aichi Biodiversity Targets in ASEAN; initiatives on mainstreaming biodiversity in other development sectors (agriculture; forestry; tourism; cities and urban development; health; energy, mining and infrastructure, manufacturing and processing; education; as well as in climate change); cross-sectoral collaboration with other ASEAN pillars and working groups; andinputs to the development of a post-2020 global biodiversity framework.
- 58. The Meeting noted the key activities and events for 2020, namely (i) ASEAN Conference on Biodiversity in March 2020 in Malaysia; (ii) the Expo Dubai 2020 where successful practices on biodiversity conservation in the region will be highlighted, along with other ASEAN entities; (iii) pre-launch of the ASEAN Biodiversity Outlook 3; and (iv) CBD COP 15 in October 2020 in Kunming, China where the ASEAN Joint Statement on Biodiversity will be delivered and side events on ASEAN biodiversity will be organised; and (v) implementation of ASEAN Green Initiative.
- 59. The Meeting noted that as of April 2019, all 10 AMS have contributed to the ABF and as of 15 June 2019, the total ABF capital account is USD 1,041,786; which was composed of contributions from the AMS, transfers from prior years' revenue from income, and resource generating activities. The Meeting further noted that in October 2019, Expanse Consulting Sdn Bhd has initiated the conduct of the Comprehensive Institutional Review of ACB and the final comprehensive institutional review results will be presented to the Governing Board for approval.
- 60. The Meeting noted that the Sixth AHP Conference would be held on 21-24 October 2019 in Pakse, Lao PDR with the theme 'Sustainability and Innovation for Parks and People: Celebrating 35 years of ASEAN Heritage Parks', while the Third ASEAN Conference on Biodiversity (ACB2020) will be held on 16-19 March 2020 in Putrajaya, Malaysia, with the theme 'Living in Harmony with Nature'.

- 61. Lao PDR congratulated Malaysia and ACB for the presentation on the Report of Governing Board of ACB. Lao PDR highlighted that as the issue of biodiversity and forest fires are interconnected, Lao PDR called for concerted efforts in addressing both issues. Lao PDR also suggested considering a back-to-back meeting with sectoral body(ies) related to agriculture to promote shared responsibility and synergy in addressing the linkage between forest fires and biodiversity.
- 62. As the host country of ACB, the Philippines expressed appreciation to AMS for their support to the Centre. The Philippines also thanked ACB for facilitating cooperation among AMS in biodiversity conservation and recognized ACB's strong support in various biodiversity sectors. The Philippines encouraged ACB to enhance cross-sectoral coordination, in particular on marine biodiversity and environmental education towards transformative change, and recognized the ASEAN Green Initiative as a platform to do so. Lastly, the Philippines reiterated its continued support to ACB.

AGENDA ITEM 8: OUTCOME DOCUMENTS FOR CONSIDERATION OF THE 15TH AMME

- 8.1 Nomination of ASEAN Heritage Parks (AHPs).
- 63. The Meeting noted ACB's presentation on the nomination of five protected areas as ASEAN Heritage Parks (AHPs), as in **ANNEX 19.**
- 64. The Meeting noted the key features of the respective National Parks and that technical review and field validation of the AHP nominations against the AHP criteria has been conducted by ACB as the Secretariat of AHP, as in **ANNEX 20**. The Meeting also noted that the nominations have been endorsed by AWGNCB, ACB Governing Board and ASOEN.
- 65. The Meeting approved the nomination of (i) Hat Chao Mai National Park and Mu Ko Libong Non-hunting Area (Thailand); (ii) Mu Ko Ang Thong National Park (Thailand); (iii) Lo Go-Xa Mat National Park (Viet Nam); (iv) Ngoc Linh Nature Reserve (Viet Nam); and (v) Htamanthi Wildlife Sanctuary (Myanmar) as the 45th, 46th, 48th and 49th AHPs, respectively.

The Meeting congratulated Thailand, Viet Nam and Myanmar on the newly approved AHPs. Thailand, Viet Nam and Myanmar expressed appreciation to ACB and AMS for their support.

- The Meeting noted that the certificates of new AHPs were signed by the Chair at the AMME, as in **ANNEX 21**.
- 8.2 Draft ASEAN Joint Statement on Climate Change to UNFCCC COP 25

- 67. The Meeting noted Thailand's presentation on the Draft ASEAN Joint Statement on Climate Change to UNFCCC COP 25, which had been endorsed by the 30th ASOEN Meeting on 10-11 July 2019 for consideration of the 15th AMME, as in ANNEX 22.
- 68. The Meeting endorsed the draft ASEAN Joint Statement on Climate Change to UNFCCC COP25, for consideration of the ASCC Council prior to submission to the 35th ASEAN Summit on 2 November 2019 for adoption. The Meeting noted that the Joint Statement sent a strong signal regarding ASEAN's collective commitment to addressing climate change.
- 69. Thailand expressed appreciation to AMS for their support in finalising the draft Joint Statement and informed the Meeting that Thailand will convey the Statement on behalf of AMS at the UNFCCC COP25 upon adoption at the 35th ASEAN Summit.

AGENDA ITEM 9: OUTCOMES DOCUMENT FOR NOTATION OF THE 15TH AMME

- 9.1 Bangkok Declaration on Combatting Marine Debris in ASEAN Region and ASEAN Framework of Action on Marine Debris
- 70. The Meeting noted Thailand presentation on Bangkok Declaration on Combatting Marine Debris in ASEAN Region and ASEAN Framework of Action on Marine Debris as in **ANNEX 23**.
- 71. The Meeting noted that the Bangkok Declaration on Combating Marine Debris in ASEAN Region and the ASEAN Framework of Action on Marine Debris as the outcome documents of the SAMM-MD, which appear as **ANNEXES 24 and 25**, were adopted and noted, respectively, by the ASEAN Leaders at the 34th ASEAN Summit held in June 2019 in Bangkok, Thailand.
- 72. The Bangkok Declaration on Combating Marine Debris in the ASEAN Region reaffirmed ASEAN's commitment to conserve the marine environment and strengthen regional cooperation in addressing marine debris issues. Towards the implementation of the said Declaration, the ASEAN Framework of Action on Marine Debris outlines priority areas and action for further collaboration in ASEAN region and among ASEAN and its partners in combating marine debris. The Framework of Action covers four priority areas, namely: (a) Policy Support and Planning; (b) Research, Innovation, and Capacity Building; (c) Public Awareness, Education, and Outreach; and (d) Private Sector Engagement.
- 73. The Meeting congratulated Thailand for the successful conduct of the SAMM. MD and the fruitful outcomes.
- 74. Singapore congratulated AWGCME for working closely with Thailand to finalise the Bangkok Declaration which was successfully adopted at the 35th ASEAN Summit. Singapore highlighted the strong linkage of ASEAN's efforts to address marine debris to circular economy.

- 9.2 ASEAN Joint Statement on Climate Change to UN Climate Action Summit 2019
- 75. The Meeting noted Thailand's presentation on ASEAN Joint Statement on Climate Change to UN Climate Action Summit 2019as in ANNEX 26.
- 76. The Meeting noted that the ASEAN Joint Statement on Climate Change to the UN Climate Action Summit 2019 was delivered by Thailand as the ASEAN Chair 2019 at the United Nations Climate Action Summit 2019 on 23 September 2019 in New York, the United States. The Statement articulated ASEAN leadership in regional and international cooperation to address climate change, such as the achievement of ASEAN's regional target on energy intensity and land transport, through AWGCC, Special ASEAN Ministerial Meeting on Climate Action (SAMCA) and Expanded SAMCA (2018).

AGENDA ITEM 10: PREPARATION OF RELATED MEETINGS

- 10.1 ASEAN Eco-School Award and ASEAN Youth Eco-Champion Award 2019 Ceremony
- 77. The Meeting noted Cambodia's presentation on the progress and achievement of ASEAN Seminar on Environment for Future Generations and the preparation for the ASEAN Eco-School Award and ASEAN Youth Eco-Champion Award 2019 Ceremony as in **ANNEX27**.
- 78. The Meeting noted that the 3rd ASEAN Eco-schools and the 1st AYECA Award Ceremony would be held in the evening of 8 October 2019, at the Sokhalay Angkor Hotel, Siem Reap, Cambodia, wherethe Joint Pledge of ASEAN Eco-schools and Youths as a result of the Seminar would also be delivered, as part of the celebration of the ASEAN Environment Day 2019, in conjunction with the 15th ASEAN Ministerial Meeting on Environment (AMME) and related meetings. The Programme of the Award Ceremony is in **ANNEX 28**.
- 79. The Meeting further noted the lists of selected recipients of the Awards as appear in **ANNEX29** and the consolidated video clips highlighting their contribution and achievements as in **ANNEX 30**.

10.2 ASEAN-Japan Ministerial Dialogue on Environmental Cooperation

80. The Meeting noted Cambodia's presentation on the progress of preparation for the first ASEAN-Japan Ministerial Dialogue on Environmental Cooperation, including the tentative agenda of the aforesaid Ministerial Dialogue as in **ANNEX 31**.

10.3 15th ASEAN Plus Three Environment Ministers Meeting

81. The Meeting noted Cambodia's presentation on the progress of preparation for the 15th ASEAN Plus Three Environment Ministers Meeting, including the tentative agenda of the aforesaid Ministerial Meeting as in **ANNEX 32**.

AGENDA ITEM 11: OTHER MATTERS

11.1 ASEAN Chair 2020 Priorities and Initiatives

- 82. Viet Nam informed the Meeting that Viet Nam's key directions for its ASEAN Chairpersonship 2020 shall follow ASEAN's goals underlined in the ASEAN Community Vision 2025 and build upon the themes and priorities set by previous Chairs. Viet Nam will focus on enhancing ASEAN solidarity, cohesiveness, identity, as well as strengthening ASEAN's centrality in the evolving regional architecture and responsiveness to emerging opportunities and challenges. In the framework of ASEAN cooperation on environment, Viet Nam pledges to continue the spirit and motivation of 2019 to effectively address the urgent issues in the region, including air pollution, transboundary water resources management, climate change, especially issues related to marine environmental pollution, plastics, and plastic waste management.
- 83. Viet Nam looked forward to the active support of AMS as well as other partners to achieve goals of ASEAN Chairmanship 2020.
- 84. Singapore as the Country Coordinator for ASEAN-EU dialogue relations informed the Meeting that there was significant interest from ASEAN and EU to deepen cooperation as highlighted at the ASEAN-EU Dialogue on Environment and Climate Change that was organized on 8 July 2019 in conjunction with the 30th ASOEN Meeting. Singapore updated the Meeting that the EU has conveyed its interest to conduct a similar high-level Dialogue next year. Singapore would help facilitate discussion between Viet Nam as the ASEAN Chair 2020 and EU on their priorities for the next Dialogue. Singapore would also welcomed inputs from fellow AMS which Viet Nam and EU could consider.

AGENDA ITEM 12: DATE AND VENUE OF THE 16TH AMME

85. The Meeting noted that the 16th ASEAN Ministerial Meeting on the Environment will be held in Indonesia in 2021. More detailed information will be conveyed through the ASEAN Secretariat.

AGENDA ITEM 13: DRAFT MEDIA RELEASE FOR THE 15TH AMME

86. The Meeting reviewed and adopted the Media Release for the 15th AMME as in **ANNEX33**.

AGENDA ITEM 14:

CONSIDERATION AND ADOPTION OF THE REPORT OF THE 15TH AMME

87. As tasked by the Ministers, the ASOEN would consider and adopt the Report of the 15th ASEAN Ministerial Meeting on the Environment via ad-referendum.

AGENDA ITEM 14:

CLOSING

88. The Chair closed the Meeting by thanking AMS for their active participation at the Meeting.

ACKNOWLEDGEMENT

89. The delegations from AMS expressed their sincere appreciation to the Government and people of Cambodia for the warm hospitality accorded to them and the excellent arrangements made for the Meeting. The Meeting also expressed its sincere appreciation to the ASEAN Secretariat for its valuable contribution and assistance. The Meeting was held in the traditional spirit of ASEAN cooperation and cordiality.

ประเด็นที่ต้องดำเนินการตามผลการประชุม 15th AMME และการประชุมอื่นที่เกี่ยวข้อง

	ประเด็นที่ต้องดำเนินการ	หน่วยงาน <u>หลัก</u> /รอง
9	การเสนอการแถลงการณ์ร่วมอาเซียนต่อที่ประชุมภาคือนุสัญญาสหประชาชาติ ว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สมัยที่ ๒๕ (UNFCCC COP25)	สม.
ම	การจัดกิจกรรมแบ่งปันประสบการณ์ของอาเซียน เป็นกิจกรรมคู่ขนาน (Side event) ในระหว่างการประชุม (UNFCCC COP25) ณ Thai Pavilion และ Indonesia Pavilion	<u>สผ.</u> อบก.
តា	การเตรียมการเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมคณะทำงานอาเซียนด้านการเปลี่ยนแปลง สภาพภูมิอากาศ ครั้งที่ ๑๑ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓	<u> </u>
Œ	การจัดทำร่างแถลงการณ์ร่วมอาเซียนประชุมภาคือนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วย การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สมัยที่ ๒๖ (UNFCCC COP26) ในปี ๒๕๖๓	สม.
ଝ	โครงการ HFCs Life Cycle Management	<u>สม.</u> คพ.
Ъ	การดำรงตำแหน่งประธานคณะทำงานอาเซียนด้านสิ่งแวดล้อมทางทะเลและ ชายฝั่ง ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๖๓-๒๕๖๕ ของประเทศไทย	<u>ทช.</u> คพ.
ଚୀ	ญี่ปุ่นสนับสนุนการจัดทำแผนจัดการขยะทะเลโดยการลดขยะจากฝั่ง	<u>ทช.</u> คพ.
ಡ	การร่วมให้ข้อมูลและความเห็นในการจัดทำรายงานสถานการณ์สิ่งแวดล้อม อาเซียน ฉบับที่ ๖ (6 th ASEAN State of Environment Report: SOER6)	<u>สผ.</u> คพ.
ed	การจัดทำ Post-2020 global biodiversity framework	สผ. อส. ปม.)ทช. สพภ.
9 0	การประชุม 3 rd ASEAN Conference on Biodiversity (ACB 2020) ระหว่าง วันที่ ๑๖ - ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๓ ภายใต้หัวข้อ Living in Harmony with Nature	สม. อส. ปม. ทช. สพภ.
6 0	การจัดทำร่างแถลงการณ์ร่วมอาเซียนสำหรับการประชุมสมัชชาภาคือนุสัญญาว่าด้วย ความหลากหลายทางชีวภาพ สมัยที่ ๑๕ (CBD COP15) ในปี ๒๕๖๓	<u>สผ.</u>
ඉව	การพิจารณาเสนอการขึ้นทะเบียนมรดกอาเซียนแห่งใหม่ของประเทศไทยในระยะ ต่อไป	<u>อส.</u> สผ.
െ	การจัดตั้ง ASEAN Resources Panel เพื่อเสริมสร้างความสอดคล้องกันระหว่าง วิสัยทัศน์ประชาคมอาเชียนปี ค.ศ. ๒๐๒๕ และวาระการพัฒนาที่ยั่งยืนของ สหประชาชาติปี ค.ศ. ๒๐๓๐	<u>สผ.</u> คพ. ทช. กตป./สป.ทส.
<u>െ</u>	โครงการซ้อริเริ่มสีเขียวอาเซียน (ASEAN Green Initiative) โดยมีเป้าหมายให้มี การปลูกต้นไม้ในอาเซียน ๑๐ ล้านต้น	<u>อส.</u> ปม. ทช.

	ประเด็นที่ต้องดำเนินการ	หน่วยงาน <u>หลัก</u> /รอง	
ଉ ଝଁ	โครงการเสริมสร้างขีดความสามารถในการลดขยะทางทะเลในภูมิภาคอาเซียน ผ่านการจัดทำแผนปฏิบัติการระดับชาติสำหรับประเทศสมาชิกอาเซียนและ แนวทางนโยบายบูรณาการจัดการขยะสู่ทะเล (ระยะที่ 1)	<u>ทช.</u> คพ.	
අම	โครงการ ASEAN SDGs Frontrunner Cities Programme	<u>สม.</u> สส.	
ത്തി	โครงการ Environmental Technology Verification Program	<u>คพ.</u>	
ඉය	การจัดตั้ง Regional Centre for Marine Plastic Debris	<u>ทช.</u> คพ.	